

FIȘA DISCIPLINEI

Socioantropologia Muncii

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie
1.4. Domeniul de studii	Sociologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Antropologie / Licențiat în Sociologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Socioantropologia Muncii			Codul disciplinei	ALR3408		
2.2. Titularul activităților de curs	Conferențiar Dr. Gabriel Troc						
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Vlad Bejinariu						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS/OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				69	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs, proiector, pc, tablă, platforma Microsoft Teams
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala de curs, proiector, pc, tablă, platforma Microsoft Teams

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> - Proiectarea și realizarea de cercetări sociologice (culegere, prelucrare și analiză de date sociale) în organizații și comunități, cercetări culturale, studii de piață etc - Diagnoza problemelor sociale/ sociologice și analiza și aplicarea de politici publice și sociale - Diagnoza mediului organizațional - Utilizarea adecvată a perspectivei sociologice aplicate - Identificarea, analiza (explicarea) și soluționarea de probleme și conflicte sociale în organizații și comunități
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Utilizarea eficientă a surselor informaționale și a resurselor de comunicare și formare profesională asistată (portaluri Internet, aplicații software de specialitate, baze de date, cursuri on line etc.) atât în limba română, cât și într-o limbă de circulație internațională. - Utilizarea unei limbi de circulație internațională pentru studiul bibliografiei, redactarea textelor științifice și prezentarea rezultatelor unui public internațional.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul își propune să îi familiarizeze pe studenți cu principalele momente din istoria globală a muncii și cu principalele teoretizări ale acestora.</p> <p>În completarea altor cursuri pe tematica muncii, cursul de față abordează problema muncii dintr-o perspectivă istorică, pentru a pune în evidență - prin lecturi sociologice și antropologice - cum s-a transformat munca de-a lungul timpului, cum s-a ajuns la configurația de azi și ce putem anticipa pentru viitor.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Înțelegerea de către studenți a tipului de muncă contemporan dominant - munca salariată - în raport cu alte forme de muncă specifice unor moduri de producție și practici de subzistență din trecut; înțelegerea modului în care practicile muncii, care sunt subordonate presiunilor pentru producerea de surplus, se naturalizează, producând în același timp diviziuni și ierarhii sociale, în fapt chiar eșafodajul structurii sociale.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

<p>Curs I. Munca în societățile "primitive". Modul de producție domestic Sub-folosirea forței de muncă. Elementele modului de producție domestic: diviziunea muncii; relația primitivă dintre om și ustensile; producția pentru reproducerea vieții; proprietatea „primitivă”; distribuție și reciprocitate.</p>	prelegere	
<p>Cursul 2. Munca fizică - muncă intelectuală. Modurile de producție ale antichității Primele forme de producție și exploatare a surplusului. Munca în civilizațiile Epocii Bronzului. Munca în civilizațiile Epocii Fierului. Modul de producție sclavagist.</p>	prelegere	
<p>Cursul 3. Modul de producție feudal (secolele 11-13) Caracteristicile MPF: categoriile sociale; relația de vasalitate și obligație; parcelarea suveranității și consecințele ei. Dinamica feudală. Orașul medieval. Criza feudalismului dezvoltat.</p>	prelegere	
<p>Cursul 4. Apariția relațiilor capitaliste Modelul comercial al dezvoltării economice. Modelul demografic al dezvoltării economice medievale. Apariția capitalismului agrar în Anglia.</p>	prelegere	
<p>Cursul 5. Tranziția la capitalismul industrial și măsurarea exactă a timpului Munca în raport cu o sarcină vs. munca în raport cu timpul măsurat. Modalități premoderne de măsurare a timpului. Ceasul mecanic și transformarea percepției timpului. Tehnologii de disciplinare și forme de rezistență la acestea. Tranziția la capitalismul industrial. Școala ca agent disciplinator. Etica puritană și disciplinarea lucrătorilor.</p>	prelegere	
<p>Cursul 6. Muncă industrială și consens productiv în perioada postbelică (I) Specificul procesului de muncă în capitalism. Forme de obținere a consensului productiv: Procesul muncii ca joc; Formarea unei piețe interne de forță de muncă; Formarea unei forme de guvernare internă întreprinderii capitaliste; Sindicalismul.</p>	prelegere	
<p>Cursul 7. Muncă industrială și consens productiv în perioada postbelică (II) Specificul procesului de muncă în capitalism. Forme de obținere a consensului productiv: Procesul muncii ca joc; Formarea unei piețe interne de forță de muncă; Formarea unei</p>	proiecție de film urmată de dezbateri	

forme de guvernare internă întreprinderii capitaliste; Sindicalismul.		
Cursul 8. Proiecție de film documentar pe tema muncii industriale contemporane: „The Take”.	prelegere ilustrată cu film documentar; dezbateri.	
Cursul 9. Istoria muncii industriale I. Sistemul de fabrică și apariția uzinei: o nouă configurație a relației dintre muncă și timp (1700-1840).	prelegere ilustrată cu film documentar; dezbateri.	
Cursul 10. Istoria muncii industriale II. Maturizarea clasei muncitorilor industriali și mișcările sociale pe care aceștia le-au declanșat (1840-1913).	prelegere ilustrată cu film documentar; dezbateri.	
Cursul 11. Istoria muncii industriale III. Militarizarea muncii industriale în Primul Război Mondial. Raționalizarea americană a organizării muncii. Conflicte mobilizate de mișcările muncitorești (revoluția rusă, războiul civil din Spania): 1914-1939.	prelegere ilustrată cu film documentar; dezbateri.	
Cursul 12. Istoria muncii industriale IV. Succesul postbelic al mișcărilor muncitorești și decăderea acestora: 1939-1980.	prelegere	
Cursul 13. Transformările postfordiste ale muncii	prelegere	
Cursul 14. Forme de muncă non-tradiționale: Munca de acasă/telemunca Beneficii și dificultăți ale telemuncii. Emailul și munca neplătită. "Pregătirea mentală" pentru muncă. Noua și vechea muncă domestică. Munca de acasă și precarizarea muncii.	prelegere	

Bibliografie

Obligatorie:

Kracauer, Siegfried. 2012 (1930), *Salariații*, Tact

Marx, K. 1847, *Munca salariată și capital*, <https://www.marxists.org/romana/m-e/1847/munca-salariata/index.htm>

Meiksins Wood, Ellen. 2015. *Originea capitalismului*, Tact

Thompson, E.P. 1967, *Time, Work-Discipline, and Industrial Capitalism*, Past and Present, 38 (Dec. 1967), pp.59-67

Weeks, Kathi. 2011, *The Problem with Work. Feminism, Marxism, Antiwork Politics, and Postwork Imagination*, Duke University Press

Suplimentară:

Andreson, Perry. 1974, *Passages from Antiquity to Feudalism*, NLB, Londra, pp.18-29; 147-154

Brenner, Robert. 1976, *Agrarian Class Structure and Economic Development in Pre-Industrial Europe*, Past and Present No. 70 (Feb. 1976), pp. 30-75

Boissonnade P. 1999 (1927), *Life and Work in Medieval Europe*, Routledge.

Dobrogeanu-Gherea, Constantin. 1910. *Neoioabăgia*.

Durkheim, Emile. 2001 (1893), *Diviziunea muncii sociale*, Albatros

Engels, F. 1953 [1845], *Situația clasei muncitoare din Anglia*, Editura Pentru Literatură Politică, Cap. Concurența, pp. 87-98

Federici, Silvia. 2016. *Caliban și vrăjitoarea*, Editura Hecate

Gorz, Andre, 1999, *Recaliming Work, Beyond the Wage-Based Society*, Polity press

Hobsbawm, Eric, 2015 (1964), *Labouring Men, Studies in the History of Labour*, Weidenfeld & Nicolson

Le Goff, J. 1985, *Time, Work and Culture in the Middle Ages*, Chicago, Goldhammer; Cap. Labor time in the "crisis" of the fourteenth century: from medieval time to modern time (pp.43-52)

Le Goff, J. 1993, *Banii și viața. Economie și religie în Evul Mediu*, Editura Erasmus.

Sahlins, Marshall. 1972, *Stone Age Economics*, Routledge, Cap. The Domestic Mode of Production, pp.41-99

Schlager, Neil (edt.). *Saint James Encyclopedia of Labor History Worldwide. Major Events in Labor History and Their Impact*, Vol. I and II, St. James Press

Sohn-Rethel, Alfred. 1978, *Intellectual and Manual Labour. A Critique of Epistemology*, Macmillan Press, pp.83-132

Stahl, Henry H. 1986, *The Romanian Tributary System*, Review (Fernand Braudel Center), Vol. 9, No. 4 (Spring, 1986), pp. 619-647
Stahl, Henry H. 1998, *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești*, vol I, II, III, Cartea Românească
Thompson. E.P. 1963, *The Making of the English Working Class*, Vintage Books
Weber, Max. 2003 (1904), *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Humanitas
Willis, Paul. 1977, *Learning to Labour. How working class kids get working class jobs*, Saxon House
Wolf, Eric. 1966, *Peasants*, Prentice-Hall, Cap. 1; 3

Filme documentare

The Take – Naomi Klein; Avi Lewis, 2004
 Le temps de ouvriers – Stan Neumann, 2020

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere		
2. Silvia Federici. Caliban și vrăjitoarea; cap. Întreaga lume are nevoie de un șoc. Pp. 36-83	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
3. Silvia Federici. Caliban și vrăjitoarea; cap. Acumularea muncii și degradarea femeilor. Pp. 102-168	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
4. Ellen Meiksins Wood. Originea capitalismului, cap. 4 Comerț sau capitalism?; cap. 5 Originile agrare ale capitalismului. Pp. 139-177	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
5. Friederich Engels. Situația clasei muncitoare din Anglia: Introducere, cap. Concurența. Pp. 51-67; 323-336	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
6. Constantin Dobrogeanu Gherea. Neoiobăgia.	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
7. Henri H Stahl. Contribuții la studiul satelor devălmașe românești, volumul I: Capitolul 1, Teorii în legătură cu comuna primitivă, paginile 11-20 Partea II, Cap. I: Teorii despre structurile teritoriale sătești pg 65-80	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
8. Manuela Boatcă. Laboratoare ale modernității; Cap. A doua sclavie și a doua iobăgie. Regimuri locale ale muncii din periferia globală. Pp. 35-67	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
9. Robert Darnton, Marele masacru al pisicii și alte episoade din istoria culturii franceze; Victor Vozian - Sindicate și organizații ale muncitorilor din SUA la sfârșitul sec XIX și începutul secolului XX	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
10. Sigfried Kracauer. Salariații. Pg 15-49	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
11. Sebastian Țoc și Dinu Guțu (2021)- Munca de îngrijire române și moldovence în Italia, pg 1-31	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
12. Delia Bădoi (2020)- Ocuparea pe platformele digitale în contextul crizei COVID-19: studiu de caz asupra personalului de livrare; Cosmin Popan (2022) – Ce nu știi despre livratorul tău de mâncare	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	

13. Gabriel Troc (2019) Clasă de mijloc, clasă muncitoare salariată sau precariat? (în Hipsteri, bobos și clase creative, ed. Ciprian State și Dinu Guțu) Pg 211-230.	Lectură aplicată pe text; prezentări de text; dezbateri/discuții	
14. Sinteză. Recapitulare. Concluzii.		
Bibliografie <u>Obligatorie:</u> Cea indicată mai sus în cadrul fiecărui seminar <u>Suplimentară:</u> Smith, Jason E (2020) , Smart Machines and Service Work. Automation in an Age of Stagnation, Reaction Books Cole, Matthew; Hugo Radice and Charles Umney (2021) , The Political Economy of Datafication and Work: A New Digital Taylorism?; Socialist Register Deranty, Jean-Philippe; Thomas Corbin (2022) , Artificial intelligence and work: a critical review of recent research from the social sciences, AI & SOCIETY, https://doi.org/10.1007/s00146-022-01496-x		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul asigură înțelegerea procesualităților istorice din problematica muncii precum și capacitatea de a analiza critic aspecte legate de organizarea contemporană a acesteia. Bibliografia în limba engleză produce obișnuința și întărește abilitatea de a lucra cu o limbă de circulație internațională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor predate; capacitate de analiză și sinteză.	Examen scris în sesiune.	50%
10.5 Seminar/laborator	Parcurgerea bibliografiei de seminar; participarea la discuții.	Prezentarea unui text = 4p (obligatorie) 6 fișe de lectură = 6p	50%
10.6 Standard minim de performanță: <ul style="list-style-type: none"> • Minim nota 5 la seminar (+ prezența la minim 7) • Minim nota 5 la curs, obținută în examenul scris din sesiune. <p>Studentii care nu au promovat seminarul pot participa la examenul scris din sesiune, iar dacă au obținut minim 5, nota li se păstrează pentru anul academic următor.</p> <p>La fel, studenților care au promovat seminarul, dar nu au obținut minim 5 la examenul din sesiune, li se consideră nota de la seminar pentru anul academic următor.</p> <p>Studentii care nu au promovat seminarul (sau nu au îndeplinit condițiile minime de prezență), trebuie să reia seminarul în anul academic următor.</p> <p>Condițiile de mai sus se păstrează pentru toate sesiunile de restanțe și lichidare.</p> <p>Lecturile indicate în bibliografia pentru seminar pot suferi schimbări de-a lungul semestrului. Este responsabilitatea studentului să fie la curent cu toate modificările făcute, verificând săptămânal platformele cursului și seminarului.</p> <p>Plagiatul va fi sancționat conform reglementărilor universitare, inclusiv prin neacordarea punctajului pentru lucrarea plagiată.</p>			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

Data completării:
10.09.2025

Semnătura titularului de curs

Gabriel Troc

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
11.09.2025

Semnătura directorului de departament

Ionut Foldes

---

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".